

Ret og Frihed

Nr. 24

Udgivet af Retsliberalt Forum og Retsforbundet i forening

DECEMBER 2024

Indhold

- s. 1 **Uligheden, som ingen politikere vil afskaffe.** Af Thorkil Sohn, sekretær i Retsforbundet
- s. 3 **Kan Venstre, Danmarks Liberale parti, gå ind for grundskyld?** Af Werner Elof Sørensen, medlem af Retsforbundet
- s. 4 **Det er snart nytår.** Ved redaktionen
- s. 5 **Til Retsforbundet.** Af Jakob Krarup
- s. 6 **Tale på Sct. John's University, New York d. 23. okt. 2024.** Af Norges finansminister Tygve Slagsvold Vedum
- s. 10 **Personalia.** Ved Redaktionen
- s. 11 **Frihed – klip fra tale ved et møde i Venstres Ungdom.** Af folketingsmedlem Theresa Scavenius
- s. 12 **Københavnske boligforhold – udpluk af ny rapport.** Fra Københavns Kommune
- s. 13 **Usaglig "tal-gymnastik".** Af Thorkil Sohn, sekretær i Retsforbundet
- s. 14 **Hvorfor beskatte jordens værdi?** Af Uffe Jensen, medlem af Retsforbundet
- s. 16 **Indledningen til "Arbejdets Kår".** Af Henry George
- s. 17 **Indkaldelse til generalforsamling**
- s. 18 **Praktiske oplysninger**

Uligheden, som ingen politikere vil afskaffe:

Bliv lønmodtager, bo til leje og bliv fattig, mens du slider eller køb attraktiv "beliggenhed" og bliv rig, mens du sover.

Af Thorkil Sohn, sekretær i Retsforbundet.

Ovenstående er i en nøddeskal den uretfærdige ulighed, som ingen politiker for alvor tør tackle.

Den uretfærdighed, at grundejeren - uden at arbejde - får foræret den værdi, som fremkommer på grund af hele samfundets udvikling og offentlig investering i infrastruktur, uddannelse, muligheder osv. Og - for at gøre uretfærdigheden endnu større - ofte indkasserer stort set skattefrit.

Der daler billedligt talt pengesedler fra Himlen ned på hver eneste beliggenhed i Danmark. Pengesedler, som ejeren bare kan samle op. Hvorimod f.eks. en murersvend, der bor til leje, lægger cirka hver anden mursten for staten.

Det er den selvsamme mulighed for frigevinst, der gør, at kapitalfonde som f.eks. Blackstone køber

beliggenhed i verdens storbyer - også i København. Og gør, at dansk landbrugsjord i stigende omfang opkøbes af lignende udenlandske kapitalfonde.

Udenlandsk kapital køber vort fædreland væk under fødderne af os, for at kunne høste gevinsten af de samfundsskabte fordele, som skabes af alle konstruktivt arbejdende danskere gennem arbejdssomhed og innovation. Og gennem vore gavnlige offentlige og private investeringer.

Hele denne strukturelle uret er i eklatant strid med liberalismens fornemste grundsætning: Du skal yde for at nyde. Det er nemlig kun, hvis den grundsætning efterleves, at den "usynlige hånd" - markedsloven - kan fordele produktionsresultatet på den retfærdige måde: At den, som udfører arbejdet, får arbejdets frugter, og den, der stiller produktionskapitalen til rådighed, får renten heraf.

Så længe markedsloven forvrides af, at nogen med arbejdsfri penge kan forbruge en del af produktionen uden modydelse og en del af produktionen ovenikøbet konfiskeres af staten - ja, så længe vil hele fordelingen jo i udgangspunktet være uretfærdig og skæv.

Som i alle store sager af betydning er det let at se, hvor fejlen ligger. Men svært at gennemføre den fornødne reform. Det rigtige vil nemlig altid støde an mod to af

tilværelsens stærkeste kræfter: Egoisme og fordom. Og tillige møde modstand fra dem, som lukrerer på uretten. Derfor var det svært at få gennemført de store landboreformer i slutningen af 1700-tallet. Svært at få afskaffet negerslaveriet. Svært at få indført den almindelige valgret. Og afskaffe apartheid. Men det lykkedes dog, fordi nogle kæmpede for det rette – og vandt trods alle odds.

NB. bemærk i øvrigt at selv de, som mistede deres urimelige fordele, i virkeligheden i det lange løb vandt. De mere retfærdige forhold førte nemlig til en generel forbedring i velfærd, rigdom, helbred, levealder osv. Også for godsejeren og slaveholderen. Retfærdighed er ikke bare rigtigt – det betaler sig oven i købet.

Løsningen på det her skitserede uligheds-problem er lige så enkelt: At Danmarks jord, som naturligvis er vores fælles ejendom, også BLIVER det. "Et fædrelands folk er dets rette grundejer", for nu at citere Grundtvig. Og at skatter og afgifter på nyttigt arbejde og produktion skal lattes. Så arbejdets frugter i højere grad skal komme dem til gode, der udfører arbejdet. Og så investorer kan beholde en større del af udbyttet ved at stille produktionsapparatet til rådighed.

Modsat nu, hvor vi straffer dem, som kan få to strå til at gro, hvor andre kun kan frembringe et.

Vi skal simpelthen bare "bytte om" på, hvordan samfundet skal finansieres. Den fordel, der er ved at kunne benytte en bestemt beliggenhed, skal opkræves af de rette ejere: fællesskabet, så man "faktureres" for de fordele, beliggenheden tilbyder. Det kaldes "fuld grundskyld" og bør betales af lignende indlysende grunde, som man betaler for andre "fordele" f.eks. telefon, el, leverede varer, udført arbejde osv.

Og det indvundne beløb skal krone til krone bruges til at lette skatter og afgifter på nyttig produktion og arbejde.

Umiddelbart vil der – foruden et ramaskrig – naturligvis rejse sig utallige indvendinger. Jeg skal kort prøve at imødegå de mest almindelige.

For det første er jordværdi ikke noget, Retsforbundet har opfundet. Det er en økonomisk naturlov, at jorden har en værdi, der nøje modsvarer den fordel, der er

ved "stedet". Fuld grundskyld er den årlige leje, som man er villig til at give for stedet. (Hvis man køber, er købesummen den kapitaliserede værdi af denne leje).

I virkeligheden betaler vi som regel grundskyld i forvejen; nemlig til den forrige ejer (ofte via en bank eller en kreditforening). Det hele er således ikke først og fremmest et spørgsmål om at øge betalingen for brugen af et sted; men snarere et spørgsmål om, hvem der skal have pengene: Den forrige ejer eller samfundet. For at skære det ud i pap med et forsimplet slagord: Send din termin til staten og smid din trækprocent væk.

For det andet **er der en række overgangsproblemer.** De skal naturligvis løses. Hvad med ham, som lige har købt en "beliggenhed" og derfor betaler fuld grundskyld til kreditforeningen i forvejen. Skal han nu betale "dobbelt"? Nej, det er jo ikke meningen, at en reform skal føre uskyldige i ulykke. Det er der flere mulige løsninger på, som ikke her skal optage plads, hvor mit formål er at argumentere for princippet.

For det tredje er det **kun "beliggenheden", der skal svares grundskyld af.** Bygningerne er arbejdsskabte og skal friholdes for enhver skat. Og der skal ikke røres ved ejerens dispositionsret og frie ret til at sælge til hvem, han vil. Det hele skal fortsætte ganske som i dag, hvor vi jo også har en (for lav) grundskyld, som den nye ejer overtager. Den fulde grundskyld vil "kun" bevirke, at vi ikke kan tjene på FRIværdistigninger; men nok på de flotte tilbygninger, vi har opført eller forbedret.

For det fjerde **er de mange skandaler omkring ejendomsvurderingerne ikke i sig selv et argument mod princippet om, at jorden er vores fælles ejendom.**

Det er i øvrigt relativt let at fastsætte en præcis årlig grundskyld. Er den for lav, vil det vise sig ved, at handelspriserne vokser ud over selve bygningens værdi og er den for høj, vil man ikke kunne opnå fuld pris for bygningerne. I begge tilfælde skal der straks justeres.

For det femte skal man **stedse have møntens anden side for øje:** At opkrævning af grundskyld betyder, at skatter og afgifter på løn og produktion kan nedsættes uden at samfundets fællesopgaver forsømmes.

Velfærden bliver nu blot finansieret på en bedre måde. Mange hårdtarbejdende danskere holder fast i deres

friværddi. Ikke så mærkeligt, når de er blevet plyndret i skat i årevis. Men set over et livsforløb har vi alle sammen størst interesse i at kunne beholde vort arbejdes frugter. Selv om det betyder, at boligen ændres fra at være et spekulationsobjekt til at være en brugsgenstand, som vi "lejer" plads til, så længe vi har brug for den.

For det sjette er der tilsvarende argumenter for, at ikke blot boligens "beliggenhed"; men også al anden jord til fabrik, handel, landbrug osv. og fiskene i havet, olie i undergrunden og meget mere ikke bør ejes af private interesser, som "lever" arbejdsfrit af disse ting, som de ikke selv har skabt.

At der opkræves "fuld pris" for forbrug af jordens resurser vil i øvrigt fremme genbrug uden brug af tvang og statsstøtte. Tænk f.eks. på, at hvis man laver en ny bil af jern, gravet op af jorden, så bliver den meget dyrere end hvis du laver en ny bil af den klump jern, som en gammel bil er presset sammen til.

Og hvis du fyrer med olie og gas bliver det meget dyrere, end hvis du bruger energi fra en vindmølle eller et atomkraftværk, hvor der kun skal betales en ganske beskedent "pladsleje". Resurseforbruget bliver så at sige automatisk indregnet i prisen.

Kan Venstre, Danmarks liberale parti, gå ind for grundskyld?

Af Werner Elof Sørensen, medlem af Retsforbundet.

I Ret og Frihed nr. 22 citeres en af liberalismens fædre, Adam Smith, for at sige følgende: "Jordrente er en form for indtægt, som ejeren ofte oppebærer uden indsats fra hans side."

Partiet Venstre er blevet bedt om at forholde sig til dette synspunkt. I Ret og Frihed nr. 23 er der et svar fra Venstres politiske ordfører Torsten Schack Pedersen ved August Stengaard.

Her fremføres det som argument mod grundskyld, at folk ikke ejer deres egen bolig for at spekulere i den, og derfor heller ikke skal beskattes af jordstigningen.

Jeg er, som tilhænger af retsstatstanken, enig med Venstre i, at der ingen liberalt sindede mennesker, som har lyst til at beskatte folks boliger. Ligesom jeg også er enig med Venstre i, at man naturligvis ikke skal spekulere i jordstigningen på den jord, man bor og arbejder på.

Da vi alle sammen har fået Danmarks jord ganske gratis af Gud, skal vi naturligvis betale erstatning til de andre i det folkelige fællesskab, når vi beslaglægger et stykke af den til at bo og arbejde på. Den erstatning kalder man sædvanligvis fuld grundskyld og kan ikke betragtes som en skat.

Bliver den erstatning opkrævet, så undgår den, der ejer sin bolig eller sin arbejdsplads, fristelsen til at spekulere. Han eller hun fristes heller ikke til at flytte til de store byer, fordi jordrenten stiger mest her.

Venstres synspunkt, om at ingen spekulerer i stigningen af deres egen bolig, kommer så til at passe, fordi de ikke længere kan det; men må leve af deres eget arbejde. Grundskylden kan så bruges til at sætte de andre skatter ned til gavn for os alle, især for dem, der skal leve af deres arbejdsløn og ikke kommer sovende til deres indtægt.

Begrebet indlåsnings effekt, som også blev nævnt som et problem for Venstre, slog jeg op i Finansforbundets ordbog. Den omtaler den således:

"Indlåsnings effekt er, når den cirkulerende mængde i en obligation er lille nok til, at en enkelt eller få investorer sidder med alle eller hovedparten af obligationerne. Dermed kan der opstå uligevægt mellem udbud og efterspørgsel, hvilket kan resultere i en højere kurs på obligationen, end hvad en låntager havde forventet at indfri sit lån til."

Hvis man ikke længere kan belåne jorden, formoder jeg, at denne effekt udebliver.

Som jeg læser svaret, er Venstre ikke langt fra at gå ind for fuld grundskyld. Hvilket vil være godt for landmændene og alle andre, der lever af deres arbejde.

Kilder til dette indlæg. 1) Finansforbundets ordbog 2) Ret og Frihed nr. 22 og 23.

Det er snart nytår

Ved redaktionen.

Og nytåret er en tid ril at gøre status og se fremad.

Skal vi gøre status i Retsforbundet, kommer vi ud med et ganske vist beskedent "overskud", men dog bedre end i mange år.

Og med "overskud" tænker vi ikke kun økonomisk, men især i mere overført betydning.

Derfor - først det konkrete og målbare.

For godt to år siden var vi på spanden. Både økonomisk og hvad angår menneskelige resurser.

Noget måtte gøres. Vi startede derfor et revitaliseringsprojekt. Vi forenkede det hele og lavede nye vedtægter, hvori det fastslås, at det er vort principielle og endelige mål at søge opstilling til folketingsvalg. Men samtidigt bestemmes det, at for nærværende vil vi arbejde som en forening for at udbrede vore ideer og samle tilslutning til endemålet. Det betyder, at vore medlemmer og andre, som vil, støtte os, gerne må være medlemmer af og støtte andre partier.

Desuden reorganiserede vi økonomisk. Vi lejede vores ejendom i København ud (dog har vi stadig ret til at bruge den i et vist omfang). Og så fik vi ophævet en række fonde og legater, som især var baseret på testamentariske gaver fra afdøde retsstatsfolk og hvis formål var at støtte Retsforbundet.

En enkelt af disse sager er endnu uafsluttet i Civilstyrelsen. Men alt i alt betyder det, at Retsforbundet pt. disponerer over en grundkapital på ca. 1,2 mill. kr. samt den nævnte ejendom, som er bogført til 250 t. kr.; men formentlig er ca. 2 mill. kr. værd?

"Prisen" for at ophæve disse fonde er, at pengene er bundet, så de ikke uden vedtægtsændring kan forbruges i stor stil. Det er for at hæve "penge på bogen" den dag, det forhåbentlig bliver aktuelt at "springe ud" på stemmesedlen. Så for tiden hæver vi kun et mindre beløb til foreningens daglige drift. Og det har endda i de senere regnskabsår været mindre end afkastet på grundkapitalen, som således er vokset.

Desuden er oplagstallet på "Ret og Frihed" steget fra ca. 50 til pt. 721. Og medlemstallet er steget fra 26 til 86.

Men herefter – også status på det ikke målbare.

Her må vi indrømme, at Norge overhaler os med flere omgange. Også jævnfør den række af artikler, vi har bragt om "norske tilstande" her i bladet. Også internationalt er der større fokus på "single tax", georgisme og retsliberalisme, hvilke nogle få "googlinger" vil gøre klart. Den øgede interesse skyldes ikke mindst miljøproblemer og frygt for menneskeskabte klimaændringer. Betaling af resursskyld fremmer nemlig genbrug fremfor råvareforbrug og omlægning af energiforbruget fra fossile brændstoffer til andre former, hvilket selv evt. klimaskeptikere må ønske sig, da de fossile brændstoffer jo ikke er uendelige.

Denne argumentation – hvor rigtig den end forekommer – kan dog internationalt i nogle tilfælde være så enerådende, at fokus helt fjernes fra det, som retsstatsfolk i Danmark traditionelt betragter som hovedsagen:

Noget så gammeldags som retfærdighed, at vi deles om de samfunds- og naturskabte værdier og beholder vort arbejdes frugter.

Så summa summarum – vi ser ikke et gennembrud på nogen måde for vore ideer her i vores egen lille andedam. Politikken og den gængse mening er, at vi bare skal fortsætte med at lave flere og flere love, ordninger, skatter og tilskud osv. som politikere og eksperter og alle i andre nu lige i øjeblikket synes lyder fornuftigt – selv om det hele bliver mere og mere uoverskueligt og i grunden ofte tilfældigt.

Og til sidst et par nytårsforsætter:

Vi vil fortsætte vores nuværende linje så godt vi kan.

I første omgang med det, som vi kan kaste af i de nærmeste krav. Og det er at satse på vort blad "Ret og Frihed". Og håbe, at vi fortsat kan øge oplaget.

Og så skal vi have vores hjemmeside lavet om. Den er fra "partitiden" og derfor mindre retvisende. Se evt. i mellemtiden vores Facebook-side.

Og fastholde en medlemsfremgang. Det kan næppe være det beskedne kontingent, som hindrer det. Hvis vi forudsætter, at vores ideer (som i parentes bemærkes ikke kan "købes" andre steder i dagens Danmark), rummer en sandhed, så må det kunne lykkes at få lidt flere til at støtte op om, at det er en stemme, som ikke skal gøres tavs. Men en rygende væge, som der skal pustes til ild.

Til Retsforbundet

*Af Jakob Krarup, læser af "Ret og Frihed"
(let forkortet af redaktionen)*

Tak for medlemsbladet, selvom jeg ikke er medlem. Det er rart at kunne følge lidt med i et emne, der stadig har min interesse.

Der lyder i medlemsbladet en opfordring til at svare på spørgsmålet: Hvorfor er jeg ikke retsstatsmand og hvorfor er Retsforbundet blevet til "restforbundet"?

Det kan jeg ikke umiddelbart svare på, men spørgsmålet skulle måske stilles på en lidt anden måde.

Måske skulle det hellere lyde: Hvordan finder man den bedste model for "beskatning" af jorden? Er den grundskyldsmode Retsforbundet arbejder med den bedste model eller er der problemer forbundet med denne model, når jorden er bebygget? Kan man så finde frem til en eksakt jordværdi bag om ejendommens handelsværdi, som man kan basere skatten på?

Jeg mener, at det kan man ikke. Og hvis man forsøger, så ender man i en masse vilkårlig talspekulation. Der findes helt enkelt ikke en matematisk eksakt jordværdi.

Det, der findes, er ejendommens handelsværdi, den pris en køber og en sælger er nået til enighed om. Og hvis jorden er bebygget, så er det en samlet værdi af både bygninger og jord. Og det er denne værdi, man efter min mening bør tage udgangspunkt i, når man skal skrue en jordskat/ejendomsskat sammen på en hensigtsmæssig og gennemskuelig måde.

Men der selvfølgelig også en generel prisudvikling at tage hensyn til. Hvordan beregner man den?

Lad mig illustrere det med et eksempel:

En ejendom er senest blevet solgt til 2 mio. kr., den har været ejet i 5 år og den beregnede gennemsnitlige prisudvikling i det område, hvor den er beliggende, har været 2%. Så har vi en beskatningsværdi på 2.208.162 kr.

Dette tal er helt uafhængigt af, hvad ejer måtte have foretaget af eventuelle forbedringer på jorden. Det kan være ejer har bygget et fint nyt hus; men det spiller ingen rolle i forhold til beskatningen af den eksisterende ejer. Ført når en ny ejer kommer til og der er en ny aktualiseret handelsværdi at tage udgangspunkt i, får dette betydning for den nye ejer. Hvis den nye ejer køber af efter de 5 år til f.eks. 3 mio. kroner, så er "overprisen" at betragte som

betaling til den gamle ejer, for den værdi, han/hun har tilført grunden.

Så er jeg retsstatsmand?

Ja det er jo svært at gå ind for, at en stat skal bygge på uretten, selvom det jo i et vist omfang er det, den nuværende stat gør, når den bygger på et uretfærdigt skattesystem. Princippet om at flytte skat fra arbejde og erhverv over på jord og naturressourcer er et væsentligt korrektiv til den moderne, privatkapitalistiske statsdannelse, som netop ikke anerkender dette princip. Deri kan jeg vel være enig med de fleste i Retsforbundet. Men jeg tror, også det er nødvendigt med en korrektion af grundskyldstanken selv, fordi den har den falske præmis, at man kan finde frem til en matematisk eksakt jordværdi bag om ejendommens handelsværdi.

Og hvorfor er Retsforbundet så endt, hvor det er.

Ja det er fordi vi lever under en statsdannelse, hvor princippet om at flytte skat fra arbejde og erhverv over på jord og naturressourcer ikke er anerkendt. Og derfor er Retsforbundet blevet mere marginaliseret, fordi Retsforbundet med rette har holdt så stædigt fast i dette princip. Og her spiller måske ikke bare uvidenhed ind, men også ondskab.

Men måske også, fordi Retsforbundet ikke har formået at foretage den nødvendige revision af grundskyldstanken, så man kan komme frem til en mere praktikabel model for realiseringen af dette princip.

Men rart at høre fra jer, og hvis i afholder nogle samtaler eller debatter i nogle åbne fora på et tidspunkt, hvor man kan deltage uden at være medlem, så tænker jeg, at jeg godt kunne finde på at indfinde mig.

Bemærkning fra redaktion.

Tak for dit input. Og din principielle tilslutning til vore ideer.

Vi deler ikke din opfattelse om, at det ikke er muligt med rimelig sikkerhed at vurdere et areals grundværdi med udgangspunkt i f.eks. en handelsværdi. Man skal blot fratække bygningens værdi. Den kan fastsættes ud fra alder og tilstand på lignende måde, som man kan fastsætte prisen på en brugt bil. I gamle dage skete det hele tiden, idet brandforsikringer førhen ikke var tegnet til "fuld- og nyværdi", men simpelthen tegnet til bygningens reelle og aktuelle sumværdi på basis af bygningskyndige folks vurdering med jævne mellemrum.

Norges historiske erfaringer med beskatning og regulering af udnyttelsen af dets naturressourcer

Af Trygve Slagsvold Vedum, finansminister i Norge
(med hans venlige tillaldelse).

Beskatning af naturens rigdomme og deling af velstanden, frembragt af de nationale ressourcer.

Tale på Sct. John's University, New York d. 23. okt. 2024

Godmorgen alle sammen! Det er en ære for mig at tale til jer i dag om at beskatte naturens rigdomme og dele velstanden fra naturressourcer.

Naturressourcer har skabt massiv rigdom i mange lande; men med rigdom følger udfordringer. Jeg tror, den norske erfaring er relevant på tværs af grænserne. Jeg håber, det vil inspirere de af jer, der er interesserede i, hvordan smarte skattepolitikker kan gavne for samfundet.

Det er ikke tilfældigt, at jeg ønskede at komme her for at holde dette Henry George-foredrag. Jeg er landmand og politiker, og jeg har længe været inspireret af Henry Georges ideer.

Henry George inspirerede en gruppe tænkere, intellektuelle og kulturledere i det norske samfund i begyndelsen af det 20. århundrede. Faktisk blev hans hovedbog *Fremgang og fattigdom* fra 1879 oversat til norsk få år efter udgivelsen, og flere Henry George-klubber blev etableret i Norge. På mange områder blev disse norske tænkere revolutionære. Deres indflydelse på debatten om naturressourcer kom senere til at forme mit lands historie.

Disse tænkere inspirerede mig til at indføre nye skatter på naturressourcer i efteråret 2022. Dette skabte megen debat i Norge, og jeg blev stærkt kritiseret af den politiske opposition, industrierne og mange andre.

Men som finansminister var jeg overbevist om, at det var det rigtige at gøre. Så jeg er stadig fan af Henry George, selvom han er delvist skyld i en af de hårdeste politiske kampe i mit liv!

Henry Georges bog: "Fremskridt og fattigdom."

Som I alle ved, huskes Henry George bedst for sine ideer om skat på den ekstra indkomst fra naturressourcer, den såkaldte "jordrente". Eller mere generelt "ressourcerenten". Han var vidne til de massive spekulationer og

ejendomsprisstigninger i San Francisco, før den første jernbane over kontinentet blev færdig.

Jernbaneselskaberne indkasserede meget af disse stigninger. George argumenterede for, at den øgede jordværdi fra jernbanen skulle være til gavn for alle, ikke kun de få, der kontrollerede jorden og profiterede på den. Henry George var autodidakt økonom, journalist og politiker. Han ønskede at anvende sine ideer om samfundet for at forbedre velstandsfordelingen.

At bygge en nation.

Lad mig give en hurtig introduktion til norsk historie. Vi har et par ting til fælles med jer amerikanere. I begyndelsen af det 20. århundrede opnåede vi vores selvstændighed efter mange år under dansk og svensk styre.

Norge som nation skulle genopbygges. Ligestilling var en vigtig værdi på det tidspunkt - og er det stadig. Vores forfatning blev skrevet ned i 1814, inspireret af den amerikanske uafhængighedserklæring. I den slap vi af med vores adel og sikrede folkets suverænitet. Farverne på vores flag - rød, hvid og blå - var inspireret af farverne på det amerikanske og det franske flag for at symbolisere frihed. Det var en tid med stærk industriel udvikling i Norge Og en afgørende periode for at sikre indkomst til den nye, selvstændige nation.

Men Norge kontrollerede ikke vores vigtigste ressource – vandfaldene. Udenlandske og private ejere var almindelige. Tidens tænkere og kulturledere samt indflydelsesrige politikere som Johan Castberg blev inspireret af Henry Georges ideer. Burde vores naturressourcer ikke gavne alle, og ikke kun nogle få private ejere?

Dette spørgsmål er blevet stillet igen og igen gennem norsk historie. I næste del af dette foredrag vil jeg fortælle om de vigtige tiltag, som generationer af norske politikere har truffet før mig. Deres valg har formet min nation og lagt grunden til de valg, jeg har truffet som finansminister. Lad mig tage dig med på en rejse gennem disse vigtige begivenheder.

Det hele startede med vand: Historien om vandkraft.

Vandkraft. På norsk har vi kaldt det "hvidguld". Vand er en fantastisk ressource. Det skaber enorme mængder ren og vedvarende energi i Norge. Vi er virkelig heldige. På grund af vores bjerge flyder vores floder gennem masser af vandfald. Det er energikilder, der kan bruges. Spørgsmålet er – hvem tilhører vandfaldene? Og hvem ejer retten til at tjene penge på dem? I løbet af sidste halvdel af 1800-tallet begyndte investorer at opkøbe jord med

vandfald i Norge. De vandfald, de købte, kunne generere strøm til at drive tung industri. Der var ikke meget kapital i Norge på det tidspunkt. I 1906 havde tre fjerdedele af de vandfald, der blev udviklet til industri, udenlandske ejere. Vores hvidguld var ikke under national kontrol. Vi risikerede, at al ressourcerenten fra vandkraften fra de norske vandfald ikke til gavn for det norske folk.

Kunne det ændres? Det er ingen overraskelse, at disse spørgsmål førte til hårde politiske kampe dengang. Ligesom de gør i dag. Nogle politikere mente, at Norge var nødt til at få kontrol over sine egne naturressourcer og den værdi, der genereres ved at bruge ressourcerne. Andre mente, at det var galskab og at det ville skræmme investorer og tiltrængt kapital væk. En aktiv politisk debat endte med sejr for dem, der argumenterede for national kontrol med disse vigtige naturressourcer.

Vi sikrede national kontrol med vandkraften og beskattede senere indkomsten fra dem, til gavn for hele det norske folk. For det første tjente kommunerne indtægter fra vandkraft gennem ejerskab og særlige ordninger. I 1997 blev afgiftssystemet for vandkraft reformeret, og der blev indført en grundrenteafgift på vandkraft. I dag er den samlede marginalskattesats på vandkraft 67 pct. på grund af grundrenteafgiften. Til sammenligning er den generelle selskabsskattesats for de fleste andre erhvervsaktiviteter 22 pct.

Og vi blev inspireret til at følge samme retning 70 år senere, da vi fandt olie i Nordsøen.

Fra vand til olie.

"Troll A" er en gasproduktionsplatform i farvandet ud for Norges kyst. Verdens højeste bevægelige menneskeskabte struktur. Højere end Eiffeltårnet og den store Empire State Building. Det er også et symbol på, hvor stor den norske olieindustri er blevet. Vores erfaring

med vandkraft, inspireret af Henry Georges tankegang, dannede Norges tilgang til at forvalte de nyopdagede olierigdomme.

Det gør vi gennem offentligt ejerskab og skattesystemet, herunder leje, herunder resurserente. Vi fandt olie i 1969. Kort efter besluttede Stortinget at en stor del af overskuddet fra olien skulle gå til det norske folk – til samfundet som helhed. Kernen i dette var national kontrol og skattesystemet.

Statoil, nu Equinor, blev etableret i 1972 med den norske stat som enejer. Senere blev den norske stats andelshaver delt i to: den ene del knyttet til Statoil og den anden til statens direkte økonomiske interesse i olieindustrien - et ejerskab.

I 1975 blev oliebeskatningssystemet indført med en resurserenteskat oven i den almindelige selskabsskat.

I dag betaler olieindustrien en samlet marginalskat på 78 pct. af deres ekstraordinære overskud fra olieudvinding. Det er vigtigt at sige, at offentlig kontrol udelukker ikke private interesser og erhvervslivet. Norge er afhængig af kompetencer og innovation i den private sektor. Men mens industrien skal have overskud, skal den dele indtægterne fra udvindingen af olie og gas med det norske folk. Den forståelse, vi har udviklet over tid, er, at olierigdommen tilhører hele det norske folk, ikke kun nogle få magtfulde. Og ikke kun nutidens norske folk, men også fremtidige generationer.

Statens Pensionsfond.

Den norske stats oliefond blev oprettet i 1990. Det er en fond, der skulle sikre vores fremtidige pensioner. Derfor blev den senere omdøbt til Statens Pensionsfond. I dag udgør indskud fra olie- og gasproduktion mindre end halvdelen af midlernes værdi. Det meste er blevet tjent ved at investere i aktier, rente, fast ejendom og infrastruktur over hele verden.

Fonden er unik, fordi det norske folk er aktionærer. Målet er at skabe det højest mulige afkast på deres vegne, dog at der altid investeres ansvarligt. Lige nu er fondens

værdi tæt på 1,7 billioner dollars, mere end fire gange det norske BNP. Vi ejer 1,5 procent af alle børsnoterede aktier i verden, og vi er blandt de 10 største ejere i de fleste store virksomheder verden over. Overskuddet fra denne fond hjælper os med at levere gode offentlige tjenester - i dag og i fremtiden.

I 2001 indførte vi en finanspolitisk regel om, hvordan man bruger indtægterne fra olie på en forsigtig måde. Denne finanspolitiske regel betyder, at vi kan bruge nogle af pengene på de årlige statsbudgetter – men over tid højst 3 procent af fondens værdi hvert år. Det er fondens forventede reelle afkast.

Grundtanken er – for det første – at vi gradvist skal indfase indtægterne fra olie og gas i økonomien på en ansvarlig måde. Og – for det andet – bør vi beholde kapitalen i fonden til de generationer, der kommer efter os. På denne måde vil alle vores børn og børnebørn også kunne nyde den rigdom, vi genererer fra olieaktiverne. På en eller anden måde gør fonden en ikke-fornybar ressource til en fornybar.

Princippet om, hvordan vi forvalter værdifulde ressourcer i Norge i dag, går altså mere end 100 år tilbage, helt til Henry George. For nylig videreførte min regering dette princip og anvendte den i forhold til akvakulturindustrien. De nye ressourcerenteafgifter: Akvakultur og vindkraft. Norge har nogle af de bedste klimatiske forhold for lakseopdræt i verden. Samtidig udnytter akvakulturerhvervet fjorde og havområder, der tilhører samfundet. Akvakulturlicenser udstedes af regeringen og giver en beskyttet ret til at drive akvakultur på ubestemt tid. Det gennemsnitlige afkast i denne sektor i løbet af det sidste årti har været 3-4 gange højere end i fremstillingssektoren.

Det var i 2022, at regeringen mente, det var tiden at foreslå en ressourcerenteskat på akvakulturerhvervet. Vi vidste, at det ville blive en hård debat. Og det blev det. Men ligesom politikere før os vidste med hensyn til vandkraft og olie, vidste vi, at det var den rigtige beslut-

ning. Fra 2023 fik vi en ressourcerenteafgift på 25 procent på akvakultur. Det skulle sikre, at samfundet som helhed får en rimelig andel af det ekstraordinære overskud ved at udnytte vores værdifulde fjorde og havområder. Et centralt element i forslaget er, at de lokalsamfund, der stiller arealer til rådighed for industrien, skal sikres en rimelig andel af ressourcerenten.

I 2024 indførte vi også en ressourcerenteafgift på vindkraft på land, da Norge også har nogle af de bedste vind-resurser i Europa. Efter endnu en hård offentlig debat med stærke interesser. Men endnu en gang vidste vi, at dette skulle gøres.

Denne norske traditions fremtid for omfordeling.

Lad os gå tilbage til hvor vi startede. Jeg vil drage en parallel mellem Henry Georges ideer om lighed fra det 19. århundrede og nutidens skattepolitik.

Historien om min nation er i høj grad blevet formet af vores naturressourcer og muligheden for at dele deres værdier med samfundet som helhed - ikke kun nogle heldige. Det har gjort det muligt for os at levere velfærdsydelser af høj kvalitet til vores borgere. Gratis sundhedspleje, gratis uddannelse og et sikkerhedsnet for dem, der er mindre heldige i livet. Det har ført til en generelt lav ulighed i Norge.

Den norske regering nyder også en høj grad af tillid sammenlignet med andre lande. Jeg tror, det hænger sammen med lav ulighed. Jeg siger ofte, at tillid er kernen i den norske succeshistorie.

Men tillid gives ikke, den er fortjent. Vi har været heldige, at magthaverne har valgt at sætte samfundet først. Som politikere i dag er vores opgave at bevare og beskytte dette princip i de kommende år. I takt med at samfundet ændrer sig. Og når der opstår nye kilder til ressourcerente, skal regeringen også tilpasse sig og reagere.

Jeg tror, at dette også afspejler Henry Georges idealer. I sin samling af essays "Sociale problemer" skrev han netop om behovet for "retfærdig regering", når samfundet udvikler sig. Men han skrev også: "For at forhindre regeringen i at blive korrump og tyrannisk, bør dens organisationer og metoder være så enkle som muligt, dens funktioner være begrænset til dem, der er nødvendige for den fælles velfærd, og i alle dens dele bør den holdes så tæt på folket og så direkte inden for deres kontrol som det er muligt." Vi vil blive ved med at arbejde på at skabe politikker, der skaber en god balance mellem regeringsindgreb, forbedring af ligheden i vores samfund – og at forblive tæt på befolkningens vilje. Vi nærmer os slutningen. Jeg har talt om, hvordan

gammel amerikansk økonomisk teori er blevet anvendt til gavn for min nation gang på gang. Men til sidst vil jeg gerne have, at I sammen med mig ser fremad. Lad os lave et tankeeksperiment:

Hvad hvis Henry George havde været i live i dag?

I slutningen af det nittende århundrede, da jernbanen ekspanderede mod vest i USA, var Henry George interesseret i den ekstraordinære indkomst, der kunne genereres fra den ekstra værdi af velbeliggende jord.

Hvordan ville han se på digitale platforme og store AI-modeller? Kunne vi betragte det som noget i retning af digitale jernbaner? Tusinder, millioner, milliarder af mennesker mødes på digitale platforme hver dag. Nogle få store virksomheder tjener superførtjeneste ved at bygge og vedligeholde denne digitale infrastruktur. De er afhængige af vores data for at generere overskud, herunder vores tanker, følelser og interaktioner.

I de seneste år har vi set styrken af store AI-modeller. Men vi mangler endnu at se den fulde effekt, det vil have på samfundet. Forestil dig potentialet for AI til at generere endnu mere indtægt fra vores data. Deres forretningsmodeller fungerer på grund af data fra dig og mig – og vores fælles menneskelige historie.

Selvfølgelig skal de virksomheder, der investerer tid,

det alene. Derfor samarbejder 147 lande i "The Inclusive Framework" *) for at løse udfordringerne med at beskatte den digitale økonomi. For at sikre, at beskatningen er retfærdig, både for erhverv, borgere og regeringer.

Det har allerede resulteret i enighed om en global minimumsskat på virksomhedsoverskud - og vi er i slutfasen med at blive enige om at omfordele dele af denne superprofit til markedsstater. Dette er vigtigt arbejde.

De tanker, jeg har delt med jer i dag, har jeg også delt, da jeg deltog i G20-møder i år, hvor vi diskuterer det internationale arbejde mod ulighed. Vi skal fortsætte med at arbejde sammen internationalt. Fælles udfordringer kræver fælles løsninger. Tak!

Oversættelse v. Thorkil Sohn.

* "The Inclusive Framework" er et ret nyt globalt beskatnings-samarbejde under OECD (OECD = "Organisation for Europæisk Økonomisk Samarbejde), skabt for at forsøge at indføre bl.a. de omtalte skatter.

Foretrækker du at læse indlægget i sin oprindelige engelske form, så googl "Trygve Vedum St. Johns"

Desuden en kort kommentar fra redaktionen:

Trygve S. Vedum omtaler ikke to vigtige områder for opkrævning af resursskat i denne artikel.

1) "Land"-jordrente, dvs. grundskyld af beliggenhed, som i virkeligheden er det område, der måske har størst betydning.

2) Fisk i havet.

Det betyder dog ikke, at man ikke i Norge har øje for også de to områder.

Ad 1)

Trygve S. Vedum udtalte nemlig på et møde i Norsk polyteknisk Selskab i efteråret 2022 bl.a. følgende:

"Det, som er interessant med Henry George, er, at han også mente, at hvis du havde store statlige investeringer, som i vei, jernbane eller, for eksempel Operaen (i Oslo, red.) så burde de, som får økt eiendomsverdi som følge af slike investeringer, betale den merværdien tilbage til fellesskapet. Nå har vi diskutert grunnrenteskatt i Norge, men bare på naturressurser; men for George handlet det også om selve jordeiendommen. Når den bliver mye mer verdt, bør mergevinsten gå tilbake til fellesskapet".

Ad 2)

Den norske havressurcelov slår i § 2 fast, at "Dei villtlevande marine ressursane ligg til fellesskapet i Noreg". Lovens tekst er på nynorsk. Dansk oversættelse: "De vildtlevende marinere ressurer (fiskene, red.) tilhører fællesskabet (samfundet, red.) i Norge".

Dvs. at fiskekvoter i Norge principielt er fælles ejendom, hvorimod de i Danmark er privat ejendom.

viden, kapital – og tager risici, have et passende afkast for deres indsats. Men burde vi ikke samtidig mene, at den værdi, der genereres ved at bruge vores data, også skal give tilbage til det globale samfund og de stater, disse virksomheder opererer i? Og hvis ja, hvordan kunne vi gøre det? Jeg har ikke alle svarene.

Men der er ikke noget bedre sted at tale om disse udfordringer end på et universitet. Jeg vil invitere jer studerende, morgendagens tænkere, til at diskutere disse udfordringer. Og reflektere over de mulige løsninger. Vig ikke tilbage for at finde svarene i dine lærebøger, selv ikke de gamle. Ingen person og intet land kan besvare

In memoriam

Ved redaktionen.

Mindeord Birgitte Graham.

I september afgik Birgitte Graham, Østerbro i København ved døden i en meget høj alder.

Birgitte var sygeplejerske, men blev tidlig enke og levede alene i mange år. Hun var et stille og beskedent menneske, som kom ud af en gammel slægt af rets-statsmænd. Hun var medlem af Retsforbundet stort set hele sit liv.

I årtier tog hun sig af praktiske ting (bl.a. vinduespolering, rengøring osv.) på Retsforbundets kontor på Lyngbyvej 42 i København – uden nogen form for betaling. Hun var meget hjælpsom, imødekommende og loyal. Og deltog i stort set alle Retsforbundets arrangementer, så længe helbredet holdt. Og så holdt hun i en lang årrække julehyggesammenkomster hjemme hos sig selv for Retsforbundets medlemmer i lokalområdet.

Vor mangeårige sekretær Ulf Kobbernagel roser hende meget og satte stor pris på det samarbejde, de havde vedrørende kontoret.

Æret være hendes minde.

Retsstatsmand tildelt fornem pris

Folkebevægelsen mod EU hædrer i år en af landets mest vedholdende stemmer i EU-modstanden med den traditionsrige danske træskeprik, nemlig Poul Gerhardt Kristiansen, der er æresmedlem af Retsforbundet.

Folkebevægelsen skriver i sin motivering: ”Poul Gerhard Kristiansen, tidligere landssekretær i Folkebevægelsen mod EU og politisk ordfører i Retsforbundet, modtager prisen for sin livslange indsats imod Danmarks EU-medlemskab.

Poul Gerhard, som begyndte sin politiske karriere i 1973 som Danmarks dengang yngste folketingskandidat, har styrket og inspireret Folkebevægelsen mod EU. Han modtager prisen fordi han gennem årene har været en pålidelig stemme, der har stået fast mod EU’s politiske integration og altid sat Danmarks selvstændighed højt.”

Retsstaten – Flyveblad Nr. 1

De stærke Staters, der saa som Gæst bygger paa Folketstyre og Førelse

De klæber ved Taburetterne!

Følelserne siger, at de vil løsn...
Følelserne siger, at de vil løsn...
Følelserne siger, at de vil løsn...

Parlamentet...
Parlamentet...
Parlamentet...

RETSSTATEN

MAJ 1929

Retterne.

For det første...
For det første...
For det første...

Retterne...
Retterne...
Retterne...

Et Alvorsord i en alvorlig Tid:

FOLKESTYRE ER IKKE MULIGT i et Land, hvor man har det planøkonomiske System

Staten begraver Million-Bæb i en moralsk Tørrumme!!!

Hans Hansen
Taler:

Staten...
Staten...
Staten...

Frihed

Redaktionen har "klippet" lidt fra et indlæg, folketingsmedlem Theresa Scavenius (udenfor partierne) holdt ved et møde hos Venstres Ungdom.

Staten får mere og mere magt over borgerne og virksomhederne. I øjeblikket giver Folketinget hver dag brede bemyndigelser til ministre og embedsfolk. Det betyder i praksis, at Folketinget frasiger sig den demokratiske lovgivendes magt og giver den til den udøvende magt.

Samtidig fjerner man borgernes og virksomhedernes forskellige rettigheder.

Rettighederne er indsat i loven for at begrænse statens magt over borgerne og virksomhederne. Stort set alle lovforslag, som jeg læser, fjerner enten borgernes eller virksomhedernes klageret over den udøvende magts beslutninger. I et nyt forslag indebærer det også fjernelse af behovet for en retskendelse (se nederst)

Det har krævet en kæmpe kraftanstrengelse at begrænse suverænen (om det er en konge eller anden regent) magt over dens undersåtter og borgere. Venstre som politisk parti var derfor borgernes parti. Det handlede historisk om at give borgerne, markedet og virksomheder frihed FRA en dominerende og irrationel stat, der forvalter dens magt gennem venskaber og alliancer. Fordi den form for magtudøvelse koster friheden. Det koster på retfærdigheden. Det koster på konkurrencen. Det koster den teknologiske innovation.

Frihed, innovation og konkurrence kræver en dømmende magt, der er ligheds-, retfærdigheds- og regelbaseret. Det kræver en velfungerende lovgivende magt, der begrænser og kontrollerer den udøvende magt.

Den venskabs- og alliancebaserede magt arbejder for mindre magt til de institutioner, som skaber begrænsninger, retfærdighed og lighed for loven.

Derfor er den udøvende magt i teorien altid i en form for konflikt med den dømmende og lovgivende magt. Jo mindre indflydelsesrig de dømmende og lovgivende institutioner er, desto mere magtfuld er den udøvende.

Hvis magten er meget centraliseret, er den eneste metode til at få ens gode ideer til at flyve, at charmere sig ind på magten. Derfor har alle konger og kejsere altid haft et stort hof. Derfor har regeringen i dag et stort netværk af partier, virksomheder og aktører, som forsøger at få og udøve "indflydelse på suverænen". Det er, hvad vi ser i dag, hvor Mette Frederikssens flertalsregering udøver deres magt som en fyrste, hvor alle skal forsøge at være søde og venner med fyrsten.

I lyderste konsekvens kan ingen få ret af retfærdighedens vej. Af fornuftens vej. Af konkurrencens vej. Man kan kun få ret og mulighed gennem at være venner med fyrsten. Det skaber et dysfunktionelt og irrationelt system, som for de 99 % vedkommende, der ikke har tække over for suverænen, bliver efterladt magtesløse.

Derfor er suverænen magt og netværk farligt og destruktivt for langt de fleste. Derfor er flertallets bedste allierede de bærende institutioner for demokrati, retsstat og viden. Det er de institutioner som begrænser suverænen udøvende magt.

Hele denne kritik ligger i Venstres DNA. Liberalister er præcis imod statens magt, fordi den beskytter vennerne frem for at skabe lighed for loven og regelbaseret administration. Derfor er Venstre, i dets grundessens, stærke forkæmpere for et frit marked uden irrationel og vennebaseret politisk styring.

Hvad liberalisterne glemte var, at for at have et velfungerende frit markedet, kræver det velfungerende lovgivende og dømmende institutioner, som kan institutionalisere det frie marked gennem retsstat, retfærdighed, regelbaseret beslutninger, og en stærk begrænsning af suverænen udøvende magt.

Som et eksempel kan anføres en bemærkning fra et splinternyt ministerium i lovforslag nr. 40 af 3. okt. 2024 om ændringer i Naturbeskyttelsesloven mv.:

Det er Ministeriet for Grøn Treparts vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt at foretage en præcisering af Naturbeskyttelseslovens § 76, stk. 1, 1. pkt., så det udtrykkeligt fremgår af bestemmelsen, at også myndigheder, der er tillagt beføjelser i medfør af EU-forordninger uden retskendelse har adgang til private og offentlige ejendomme.

Københavnske boligforhold

Redaktionen bringer nogle udpluk fra København Kommunes årlige boligregulering.

Priserne stiger; mens boligbyggeriet halter efter i København.

Københavns befolkning vokser, men byggeriet halter efter. Det viser årets boligregulering, der sætter det københavnske boligmarked og -behov under lup.

Prisen på ejerboliger i København er de seneste 10 år steget betydeligt i forhold til resten af Danmark. Det skyldes blandt andet, at der i perioden er bygget dobbelt så mange private udlejningsboliger som ejerboliger, viser årets boligregulering.

Det udfordrer især førstegangskøbere. Vil man købe en lejlighed på 60 kvm til 3 millioner kr., kræver det en samlet årsindkomst på min. 740.000 kr.

Gennemsnitsindkomsten blandt alle københavnere er 385.000 kr. Det kræver altså tæt på det dobbelte af gennemsnitsindkomsten i København at købe 60 kvm bolig for førstegangskøbere.

Siden 2006 er antallet af familier - forstået som børnefamilier, enlige og par uden børn - steget med 90.000, men der er kun opført boliger til omkring 60 procent af dem. Dertil kommer, at København ventes at vokse med knap 120.000 nye borgere frem mod 2060. Det skaber et behov for 81.000 flere boliger.

Fakta fra boligreguleringen 2024.

Der er ca. 345.000 boliger i Københavns Kommune: 19,1 procent er almene boliger, ca. 30 procent er

private udlejningsboliger, ca. 22 procent er ejerboliger og 28,2 procent er andelsboliger.

Frem mod 2060 ventes København at vokse med knap 120.000 nye borgere. Det giver et forventet behov for 81.000 nye boliger, men dertil kommer et efterslæb i boligbyggeriet efter finanskrisen.

Kun omkring hver tiende nye bolig, der er blevet opført de sidste ti år har været almen. Samtidig udgør andelsboliger kun ca. én procent af det samlede boligbyggeri de sidste 10 år.

Prisen på ejerboliger er steget med 86 procent de seneste ti år, mens det i landet som helhed er steget 69 procent.

Om 10 år forventes der at være 22 procent flere 65-79-årige og 51 procent flere +80-årige i København. 60+årige bor i husstande, der er 20 kvm større pr. person end 30-59-årige og i hver femte bolig på over 100 kvm i København, bor der en 60+årig.

Langt de fleste velfærdsmedarbejdere, der arbejder i København, bor også i København. Og sådan har det været de seneste 15 år. Og flere velfærdsmedarbejdere pendler ud af byen end ind.

Læs mere her.

<https://www.kk.dk/politik/politikker-og-indsatser/bolig-byggeri-og-byliv/boligreguleringen>

Kort bemærkning fra redaktionen.

Byggeri af almene boliger og andelsboliger har karakter af symptombehandling, som skaber nye problemer. Disse boliger støttes med offentlige midler og udlejes til under markedsprisen. Og er derfor eftertragtede - hvilket fører til, at man må indmelde sig i en boligforening årtier før man kan få en bolig. Og til forsøg på at få tildelt en bolig i kraft af særfordele for samboende, familie mv. Ligesom andelsboligforeninger vil opleve et pres for at få lejlighederne omdannet til ejerlejligheder.

En opkrævning af jordrenten vil i højere grad ligestille boligformerne .

Tal-gymnastik

v/ Retsforbundets sekretær.

De første foreløbige oplysninger om Danmarks samlede grundværdier (2023) iht. de nye vurderinger foreligger nu. Beskatningsværdien, som angives på <https://www.statistikbanken.dk/ESKAT> er nedskrevet med 20%, så de samlede grundværdier er 1.585 mia. kroner. I øvrigt en stigning på ca. 50 % de seneste 10 år.

Trods kaos i systemet (hvilket i parentes bemærket IKKE i sig selv er et argument imod Retsforbundets tanker), så er tallet dog det bedste bud på de samlede grundværdier.

Hvis vi indfører fuld grundskyld langsomt, vil skatter og moms langsomt kunne nedsættes. Denne proces vil medføre, at grundværdierne - alt andet lige - stiger. Spørg enhver ejendomsmægler om, hvad skattelettelser (ligesom rentefald) vil betyde for markedet.

Vi kan så prøve at lege lidt med tallene, hvor vi vover at speede processen op. Vel vidende, at dette "tigerspring" ikke tager højde for de nævnte virkninger på stort set alle tal i samfundsøkonomien, som en langsom proces vil vise. Og derfor på en måde er en slags "populisme". Men en sådan leg viser alligevel noget.

I 2023 opkrævedes i moms 254 mia. kr. og i personlig skat (både kommuner og stat mv.) 700 mia. kr. OK – momsen kan afskaffes i et hug, hvis vi opkræver 16 % af de nuværende grundværdier i stedet. Og indkomstskatten i et hug, hvis vi opkræver 44 % af grundværdierne i stedet.

Så kan læserne foretage en personlig beregning. 16 % af din grundværdi i bytte for, at du kan få tingene 20 % billigere (uden moms). Og med "tingene" menes stort set alting. Dit daglige forbrug, din el, din varme, din bil, din benzin, dine håndværkerregninger osv. osv. Og skal du bygge et hus, skal du også bruge (låne) 20 % mindre.

Eller 44 % af din grundværdiværdi. Og kig så på din slutopgørelse og se din samlede skat, som du slipper for.

Eller ultimativt: 60% af din grundværdi og du slipper for begge dele, både skat og moms.

Nogle (f.eks. lønmodtagere, der er lejere) vil få en pæn (og retfærdig) gevinst. Andre, som ejer velbeliggende huse og sommerhuse, vil kunne opleve både tab og gevinst. Mest gevinst i yderkanterne. Et tab kan anskueliggøre, at en særfordel ophører.

Virksomhedsejere vil skulle medregne grundskylden i deres virksomhed; men slipper jo også for personlig skat og moms. Og slipper for at føre mere regnskab end de behøver for deres eget overblik skyld.

Andre, som vil få "ulemper" er de 1000-vis af medarbejdere i skat og revisionsbranchen, som vil skulle finde sig et andet arbejde. Uden at dette skal betragtes som en personlig kritik af deres indsats og dygtighed.

Endelig skal anføres, at to af de "forskydninger", som denne populistiske beregning ikke tager højde for, er af yderst positiv art. De offentlige kasser slipper også for moms på alle deres indkøb, så behovet for skatteudskrivning alene af den grund falder yderligere. Ligesom en nedsættelse af skat og moms vil bevirke en øget lyst til at arbejde nyttigt og fremme den alm. velstand. Retfærdighed er ikke bare rigtigt – det betaler sig ovenikøbet.

PS Ovenstående tager jo ikke højde for, om den foreslåede enorme "grundskyld" overhovedet er retfærdig. Der skal jo ikke opkræves mere, end den rette betaling for de fordele, som stedet/grunden "stiller til rådighed". Det skal dog i den forbindelse GENTAGES, at den samtidige nedsættelse af skatter og moms også er en ENORM NY fordel, som "stedet" stiller til rådighed – en fordel, der gør de store grundskyldsbeløb mere spiselige.

Hvorfor beskatte jordens værdi?

af medlem af Retsforbundet Uffe Jensen

Retsforbundets centrale politiske princip om beskatning af jordens handelsværdi fremfor indkomst kan illustreres ved hjælp af en sammenligning med gademusikanter.

Gademusikanter er afhængige af, at der kommer tilstrækkelige mange personer forbi det sted de vælger at optræde – jo flere jo bedre. Der er en entydig sammenhæng mellem mulighed for indtjening og antallet af personer, der passerer det pågældende sted. Andre faktorer spiller ind, men antal potentielle tilskuere, der kunne give en skærv, vil være den vigtigste.

Der vil være steder, hvor det ikke kan betale sig. Der vil være steder, der er meget attraktive: gågader i større byer, tog- og busstationer med mange passagerer osv. Steder hvor indtjeningen er præcist stor nok til at det kunne betale sig at optræde, vil definere en basislinie for den mulige indtjening ved at optræde på gaden.

Hvis nu gademusicing var skattefri ville der være flere steder hvor det kunne betale sig end hvis en gademusikant skulle betale en fast %-del af indtjeningen (dvs. indkomstskat). Denne indkomstskat ville skade mulighederne for at få en tilstrækkelig indtjening, og ville derfor indskrænke det antal steder, hvor det var muligt/fornuftigt at optræde. Den ville formindske de økonomiske muligheder. Den samme procentdel i skat vil belaste en lav indkomst mest.

Hvis der nu blev åbnet nogle flere ruter til/fra en tog- eller busstation ville indtjeningsmulighederne for gademusikanter stige på denne station – udelukkende fordi en infrastruktur-forbedring gav flere besøgende. Men de øgede indtjeningsmuligheder ville blive begrænset af, at indkomstskatten i kroner også ville stige.

Men hvad nu hvis der IKKE skulle betales indkomstskat, men at retten til at optræde skulle lejes, og at lejeværdien var afhængig af kvaliteten af stedet – f.eks. antal passagerer. Jo højere antal passagerer pr. måned, jo højere skulle lejen være. Størrelsen af den

faktiske indkomst skulle ikke indgå i beregningen af skatten. Betalingen skulle blot være en lejeværdi for råderetten til at optræde, afhængig af hvor attraktivt et givent sted var.

Så ville det igen blive økonomisk muligt at udnytte i det mindste nogle af de steder, hvor indkomstskatten havde ødelagt mulighederne, fordi lejen af retten til at optræde på sådanne steder ville være lavere end på steder med mange besøgende.

Dem, der optrådte på de gode steder ville bidrage med mere end dem, der optrådte på steder med knap så mange besøgende.

Erstat nu "gademusikant"-værdi med jordværdi! Det er ret præcist det jordrentepolitikken handler om: frem for at beskatte indtjeningen beregnes skatten ud fra indtjeningsmulighederne - et jordstykkets brugsværdi defineres ud fra de indtjeningsmuligheder jordstykket giver for den, der har råderetten. Det er tydeligt, at en jordværdiskat ud fra disse principper vil fungere som en udliggende faktor for økonomien.

Hvis vi nu førte analogien en tand videre, ville virkningen blive endnu tydeligere:

Hvis det blev muligt at købe retten til at gade-musicere og dermed også retten til at sælge den videre, ville denne ret blive kapitaliseret. Ejerne af retten ville udelukke andre, og ville kunne opnå en indtjening ved at eje retten uden selv at opløfte deres sprøde røst og klimpre på guitaren.

Blot ved at opkøbe gademusikretten for mange områder og holde den ude af handel i et stykke tid, ville prisen for at opnå retten stige generelt, og disse gademusikant-spekulatører vil derved opnå en arbejdsfri gevinst, potentielt ret store beløb, uden selv at bidrage med musikalsk aktivitet.

Det ville skabe en monopoltilstand på retten til at musicere offentligt, og det ville være attraktivt at opkøbe retten til så mange steder så muligt, og derefter leje dem ud til andre – og især at sælge stederne igen for en højere pris end man betalte for dem.

Der ville opstå et gademusikant-monopol. Det monopol ville i sig selv være et kapitaliserbart handelsobjekt – et objekt for økonomisk spekulation, som man kunne tjene penge på at udleje og sælge videre, uden selv at være gademusikant. Det ville blive attraktivt at opkøbe monopolretten til at optræde i bestemte områder og dermed indskrænke gademusikanterens muligheder for at få en indtjening, uden først at betale spekulanten.

Der er ingen tvivl om, at denne handelspris på optræde-ret ville stige hurtigere end de faktiske indtjeningsmuligheder ved at optræde. Det er den måde, jorden økonomisk set behandles på i et samfund, der ikke er indrettet i overensstemmelse med principperne for jordrente-beskatning.

Denne markedsbestemte kapitaliserede handelspris på optræde-ret ville være fuldstændig analog til den kapitaliserede handelspris, der i dag er på jord. En skat på monopolretten, der dels forhindrer den i at stige, dels forhindrer den ensidige fordel ved at besidde monopolen – ud over den indtjening, der ville kunne opnås ved at arbejde, dvs. optræde – ville være analogt til fuld jordrente-beskatning. Men afkastet fra arbejdsindsatsen ville blive friholdt for beskatning.

Der er også i dag firmaer der opkøber jord billigt, venter på at prisen for jorden stiger i det pågældende område, og derefter sælger jorden igen – til en opskruet pris, skabt af samfundets udvikling, og den stigende

efterspørgsel efter jord i det pågældende område – en efterspørgsel, der ikke kunne tilfredsstilles, før ejeren vælger at sætte jorden til salg igen.

Jordbeskatning er desuden den suverænt bedste form for ressource- og forbrugsbeskatning – skattetrykket ligger på forbruget af jord og naturressourcer.

Det man beskatter, får man mindre af – så når værditilvækst beskattes i form af skat på udbytte, hæmmes den økonomiske omsætning, og dermed værditilvæksten. I tilfælde af recession bliver det sværere at hjælpe økonomien på fode.

Jord og naturressourcer er DEN ENESTE undtagelse fra denne regel. Der bliver IKKE mindre jord og færre ressourcer ved at beskatte menneskers udnyttelse af dem – jord bliver heller ikke mindre nødvendig for enhver produktion og beboelse. Udbuddet af jord og ressourcer siges at være uelastisk over for beskatning. Beskatning af jord skævvrider ikke økonomien - en tendens som alle andre beskatningsformer lider af.

Beskatning af arbejdsindsats og investering medfører automatisk, at der bliver færre penge til geninvestering. Der bliver færre penge til rådighed til forbrug, hvis lønnen beskattes. Omsætningen hæmmes. Oveni indkomstbeskatningen er der en jungle af afgifter, som har samme effekt som indkomst- og udbyttebeskatning. Her skal der også ryddes op.

Første del af "Arbejdets Kår"

af Henry George

Kort forklaring ved Redaktionen.

ARBEJDETS KÅR blev udgivet i 1891 som et åbent brev til Pave Leo XIII, som havde udgivet et hyrdebrev om "arbejderspørgsmålet", hvor paven især angriber Henry Georges lære om alle menneskers lige ret til jorden.

I "Arbejdets Kår" – som er en bog udformet som et åbent brev til paven – gendriver Henry George pavens argumentation.

Her gengives først indledningen, direkte stilet til paven. Og derefter begyndelsen af bogens 1. kapital.

Vi bringer uddraget, fordi det er en stærk tekst, som i tidens løb helt sikkert har været med til at gøre mange til retsstatsfolk.

Sproget er præget af anledningen.

Moderne ateister og agnostikere kan derfor muligvis blive fornærmede over, at Henry George beskriver jorden som skabt af Gud? Det er naturligvis, fordi brevet er stilet til paven. Men også fordi George selv var kristen – dog uden at tilslutte sig en bestemt retning. Falder ordet "Gud" dig for brystet, bedes du ombytte det med "Naturen". Og således vil du også få noget ud af læsningen.

Til pave Leo XIII.

Deres Hellighed.

Jeg har omhyggeligt gennemlæst den rundskrivelse om arbejderspørgsmålet, som De og Deres kirkefyrster, ærkebiskopper og biskopper har udsendt til kristenheden.

Da dens skarpest udtalte fordømmelse er rettet mod en anskuelse, som vi, der nærer den, ved fortjener Deres støtte, tillader jeg mig at forelægge Deres Hellighed grundene for vor livsanskuelse og fremføre nogle overvejelser, som De desværre ikke har haft øje for. Den dybt alvorlige betydning, som de forhold, De omtaler, har, den fattigdom, den lidelse og gærende misnøje, der findes i kristenheden, den fare, der er for, at lidenskab vil blive uvidenhedens leder i en blind kamp mod samfundsforhold, der viser sig mere og mere utålelige, er grunden til, at jeg tager til orde.

Alle vore grundsætninger findes direkte eller indirekte fremsat i Deres hyrdebrev. Det er den menneskelige tankes første grundbegreber, den kristne tros grundlære: Denne verden er Guds skabning.

Menneskene, der i deres korte jordeliv føres ind i den, er lige skabninger af Hans godhed, lige genstand for Hans forsyns omsorg.

Mennesket har ifølge sin natur visse legemlige behov, hvis tilfredsstillelse er en betingelse, ikke alene for opretholdelsen af det fysiske liv, men også for udviklingen af det sjælelige og åndelige. Gud har gjort tilfredsstillelsen af disse behov afhængig af menneskets egne anstrengelser, har givet os kraft til at arbejde og pligt dertil: en kraft, der i og for sig hæver mennesket højt over dyrene, da den sætter os i stand til så at sige at blive medhjælpere i skaberværket.

Gud har ikke givet menneskene den opgave at fremstille noget af intet. Sammen med arbejdsbehovet og arbejdsvevnen har han givet dem arbejdsmaterialet. Dette arbejdsmateriale er jorden: mennesket, der fysisk set er et landdyr, kan kun leve på og af jorden, og kan kun udnytte de øvrige elementer: luft, solskin og vand ved brug af jorden.

Da menneskene er Skaberens skabninger, ligeberetigede under Hans forsyn til at leve og tilfredsstille deres behov, er de ligeberetigede til brugen af jorden med dens rigdomskilder, og enhver ordning, der fornægter denne lige ret, er uretfærdig.

Med hensyn til ejendomsretten mener vi:

At da menneskene er skabt som enkeltvæsener med individuelle behov og kræfter, er hver enkelt berettiget til at bruge sine kræfter og nyde sit arbejdes frugt (dog naturligvis under de moralske forpligtelser, der er en følge af familieforholdet og lignende).

Der opstår således, forud for al menneskelig lovgivning og grundet på Guds lov, privat ejendomsret til, hvad der frembringes ved arbejde, en ret, som besidderen kan overdrage til anden mand, men som det vil være tyveri at berøve ham mod hans vilje.

Denne ejendomsret, der har sin rod i individets ret til sig selv, er den eneste fuldgyldige ejendomsret. Den knytter sig til, hvad der er frembragt ved arbejde, men kan ikke omfatte, hvad der er skabt af Gud.

Hvis f.eks. en mand fanger fisk på havet, får han ejendomsret til disse fisk, en ret, som han kan overdrage ved salg eller gave; men han kan ikke erhverve en lignende ejendomsret til havet, så han kan sælge det, give det bort eller forbyde andre at bruge det.

Dyrker han korn, erhverver han ejendomsret til kornet, som hans arbejde frembringer. Men han kan ikke kræve en lignende ejendomsret til solvarmen, som modnede kornet eller til jordbunden, hvorpå det groede. Thi disse ting er stedsevarende gaver fra Gud til alle menneskeslægter, som alle har ret til at bruge, men ingen kan fordre som særeje.

At knytte samme ejendomsret til de ting, som Gud har skabt, som den, der med rette knytter sig til, hvad der er frembragt ved arbejde, er at gøre indgreb i og fornægte den sande ejendomsret. For den mand, som af sit arbejdsudbytte må betale en anden for brugen af havet eller luften, solskinet eller jorden, kort sagt naturens rigdomskilder, bliver derved berøvet sin retmæssige ejendom og altså plyndret.

Hvad brugen af jorden angår, er det vor anskuelse: At medens den ejendomsret, der med rette knytter sig til, hvad der er frembragt ved arbejde, ikke kan gælde jorden, kan der her blive tale om besiddelsesret. Som Deres Hellighed siger, har »Gud ikke givet jorden til menneskene i den forstand, at alle uden forskel kan gøre ved den, hvad de tykkes«, og de regler, der kræves for dens heldigste brug, kan bestemmes ved menneskelig lovgivning. Men sådanne regler må stemme overens med moralloven, må sikre alle lige lod og del i værdien af Guds almengave.....

Læs selv videre, hvis du har lyst.
Bogen kan findes på Henry George Biblioteket: <https://bibliotek1.dk/e-boeger>

Indkaldelse til generalforsamling

på Askov Højskole
Maltvej 1 • 6600 Vejen
søndag d. 27. april 2025 kl. 12.00

Vi starter med en dejlig frokost og et offentligt møde om et aktuelt emne (nærmere herom i næste nr.)

Herefter afholdes generalforsamling med flg. punkter

Valg af dirigent, referent og godkendelse af dagsorden.

Bestyrelsens beretning

Regnskab for 2024.

Valg af bestyrelse (max. 15) og revision for et år ad gangen, dvs. alle er på valg

Fastsættelse af kontingent

Behandling af indkomne forslag* (frist dagen før mødet).

Evt.

*Vedtægtsændringer (og forslag om nedlæggelse) kan dog ikke behandles, uden at de er meddelt forud. Derfor skal forslag herom indsendes inden 20. marts 2025, så de kan nævnes i næste nr. af "Ret og Frihed".

Der sluttes med kaffe.

I næste nr. af Ret og Frihed nærmere info om pris for frokost, tilmelding og andre praktiske oplysninger.

NB. Bemærk, at denne indkaldelse er den vedtægtsmæssige indkaldelse, der således er rettidig.

OM "RET OG FRIHED".

ISSN 2794-7971 (trykt udg.) ISSN 2794-798X (Online)

Redaktion:

Thorkil Sohn (ansvarshavende efter loven).
Leif G. Andreasen

Tidsskriftet er **et forum** for interesserede i georgisme og retsliberalisme i Danmark, hvor der er plads til artikler, debat, kommentarer, spørgsmål, oplysning og indlæg mv. fra alle læsere. Alle er velkomne til at bidrage – også kritisk. Tidsskriftet sendes gratis til:

- 1) Retsliberalt Forums og Retsforbundets medlemmer og følgere.
- 2) Diverse medier mv.

Indlæg er ikke nødvendigvis dækkende for hverken Retsforbundet eller Retsliberalt Forums ideer.

Deadline:

Input til næste nummer af RET OG FRIHED, som forventes udsendt som et forårsnummer ca. 1. april 2025 bedes sendt **senest 20. marts 2025** til Thorkil Sohn, Bildtsvej 26, 6950 Ringkøbing, tlf. 9749-5407, mail: retsforbundet@mail.dk

Du kan på: retsforbundet@mail.dk også **tilmelde** dig som gratis modtager af tidsskriftet. Og samme steds kan du også **afmelde** dig. Selv om politiske partier er undtaget fra markedsføringsloven, sletter vi pr. kulance enhver, der ønsker det.

Det bedste sted at læse alle foregående udgivelser er <https://retsliberal.dk/arkiv/nyhedsbreve>

Bladet sendes i fysisk form pr. post til medlemmer og udvalgte medier/personer, medmindre der specifikt bedes om mail-forsendelse.

En række øvrige medier, skoler mv. modtager bladet pr. mail, medmindre der specifikt bedes om forsendelse pr. post.

NB. Ønsker du at modtage bladet i en anden form end den nuværende, bedes du på retsforbundet@mail.dk meddele dette skift fra mail til post eller omvendt, fra post til mail.

Aviser og andre er velkomne til at publicere artiklerne helt eller i uddrag eller som referat/kommentar – mod angivelse af kilden.

Med venlig hilsen Udgiverne.

Frivillige bidrag

Bidrag til Retsforbundet fra såvel medlemmer som andre modtages med tak og kan indbetales til MobilePay 468370 eller konto 8401-1133489.

Retsforbundets budget dækker alle de normale drifts-omkostninger, så alle gaver går udelukkende til udadrettet virke.

Bidragydere nævnes med navn og sted, medmindre der anføres "Anonym"

Der er siden sidst modtaget flg. bidrag:

Werner Elof Sørensen, Odense: 1000 kr.

Lars Wolf, Rødvig Stevns: 400 kr.

Toldkontrollør Niels Noak Gungårds og hustru Elly Tarp Gungård, f. Svarres Fond: 7.288.90 kr.

I alt 8.688,90 kr. – TAK.

Bidrag bestemt alene til støtte for porto vedr. udsendelse af "Ret og Frihed" fra såvel medlemmer som modtagere af bladet modtages ligeledes med tak og kan indbetales til MobilePay 468370 eller konto 8401-1133489, bedes mærket "R&F" og evt. også mærket "Anonym".

Sådanne bidrag er bl.a. med til at sikre, at bladet kan udsendes pr. brev til personer uden e-mail. Hvis du får bladet pr. post, er det således også en mulighed for at "betale for porto". Der er siden sidst modtaget flg. portobidrag til "Ret og Frihed":

Der er ikke modtaget bidrag til porto siden sidst.

Medlemskab af Retsforbundet er for alle med sympati for sagen

Vil du være medlem af Retsforbundet, er det OK (set fra vores side) samtidigt at være medlem af andre partier, da vi arbejder som en forening med oplysning og argumentation. Og det er også OK, hvis du som medlem "kun" vil støtte uden at være special aktiv.

Medlemskab koster 100 kr. pr. år. Husk at anføre, at det er kontingent og navn, adresse og/eller mail.

Indbetaling af kontingent sker til MobilePay 468370 eller konto 8401-1133489

PS. Eksisterende medlemmer bedes indbetale kontingent for 2025 snarest muligt EFTER 1. jan. 2025.

Baggrundsviden og materialer

Hvis du vil vide mere, kan du iøvrigt kigge på:

www.retsliberal.dk

<https://www.retsforbundet.dk/>.

<https://www.facebook.com/retsforbundet.dk>

Prøv også Per Møller Andersens (bestyrer af Henry George Biblioteket) private side: www.grundskyld.dk

Og der er en guldgrube at hente på Henry George biblioteket: <https://bibliotek1.dk/>

Du kan også se en række retsstatsvideoer på <https://www.youtube.com/@thorkilsohn7247/playlists> (Vælg playliste: Politik).

Alle, der vil hjælpe med at udbrede kendskabet til bladet og til Retsforbundet, kan gøre dette ved at uddele en pjec.

Pjecen giver oplysning både om, hvordan man kan melde sig som "interesseret" og få "Ret og Frihed" gratis og om, hvordan man kan melde sig ind i Retsforbundet.

Pjecen findes i TO udgaver – en LILLE a-5 folder på 4 sider og et STORT a-5 hæfte på 8 sider, hvoraf de 4 er identiske med den lille. Og de kan bestilles gratis på mail: retsforbundet@mail.dk

Skriv venligst antal og om det er LILLE eller STOR udgave samt forsendelsesadresse. Pjecerne giver en ret grundig indføring i sagen. Dem store er måske bedst egnede til interesserede i samfundsspørgsmål.

Desuden kan flg. bøger leveres for 25 kr. plus porto: **SØLVKUGLEN** (undertitel: "Der er kun en måde at udrydde fattigdom på")

af Fred Harrison, oversat af Ole Lefmann.

Fås også på engelsk:

The Silver Bullet

af Fred Harrison

Virkningerne af fuld Grundskyld

af Oluf Pedersen, dansk folketingsmedlem og fiskeriminister.

"Det Danmark..."

af Peter Ussing, dansk skoledirektør.

"I livets vold"

(studier i etik hos C. Lambek og Severin Christensen) af Peter Ussing, dansk skoledirektør.

Personlig Kultur

af C. Lambek, dansk skolemand (med indledning af Peter Ussing).

Danmarks Retsforbund

af Kr. Kolding, dansk højskolelærer.

Progress and Poverty (på engelsk)

af Henry George.

Ret og uret af

Severin Christensen, dansk læge og retsfilosof.

Hver bestilling vedlægges gratis Retsforbundets pjec.

Forlaget Fritanken har flg. udgivelser, som kan købes i boghandlen. De anførte priser er vejledende.

Henry George: Fremskridt og fattigdom (168,-)

Henry George: En forvirret filosof (198,-)
PS. Fantastisk bog.

Henry George: Den nationaløkonomiske videnskab (148,-)

Severin Christensen: Retsstaten (168,-)

Thomas Paine: Menneskets rettigheder (128,-)

Knud Tholstrup: Erindringer (128,-)
PS. kendt som direktør/ejer af "Kosangas" og som retsstatsmand.

Generel information om Retsforbundet

Kontakt

Retsforbundet kontaktes pr. mail:
retsforbundet@mail.dk

og pr. post:
Retsforbundet
v/ sekretær Thorkil Sohn,
Bildtsvej 26
6950 Ringkøbing
tlf. 29 26 23 07

Bestyrelsen medlemmer kan kontaktes pr. mail:

Forretningsudvalget:

Formand: Jørgen Ganshorn
ganshorn@hotmail.dk

Næstformand: Sigurd Kristensen
snaresvej@gmail.com

Kasserer og sekretær: Thorkil Sohn
thorkil.sohn@mail.dk

Leder af ungdomsafdeling: Erik Ravn,
erikravnfrance@gmail.com
tlf. 21 51 54 32

Øvrige medlemmer:

Poul Gerhardt Kristiansen
poulgerhardck@gmail.com

Vagn Christensen
vagn@rava.dk

Leif G. Andreasen
leifgeorgandreasen@gmail.com

Brian Jaminson
bjaminson@mail.tele.dk

Birgit Skovmand
skovmand_lassen@mail.dk

Martin Sørensen
gammelfjols@gmail.com

Ole Kaup
o.chr.kaup@gmail.com

Generel info om Retsforbundet

Retsforbundet er en forening med det formål "at søge retsstaten gennemført i overensstemmelse med de retsliberale og georgistiske ideer, som fremført af især Henry George, C. Lambek og Severin Christensen og som udtrykkes i slagordene: Fuld Grundskyld – Personlig Frihed – Frihandel – Statsmagtens Begrænsning og i forbundets ideoprogram" og vi "virker gennem studiekredse, debatmøder, udgivelse af hjemmesider, pjecer og tidsskrifter, agitation, folkeoplysning, påvirkning af partier o. lign. med henblik på at opnå tilstrækkelig tilslutning til at søge politisk indflydelse gennem selvstændig opstilling."

Denne brede formulering betyder, at Retsforbundet peger på **en retning at gå i - for at nå til et retfærdigt og frit samfund for alle.**

Og dermed gives plads til divergerende opfattelser om den helt præcise rutevejledning og om målets helt nøjagtige placering.

Derfor hilser vi alle velkomne, hvis opfattelserne ligger "indenfor skiven". Vi har en ramme eller en "trosbekendelse", som kan "forkyndes" på flere måder. Men vi ønsker også en debat om, hvad der er den helt rigtige rute og det helt nøjagtige mål. Nødvendigheden heraf stiger, hvis det lykkes os at komme i gang med rejsen. Før det kan ske, skal vi have samlet en noget større gruppe, som overhovedet ønsker at drage afsted på vejen mod politisk indflydelse og opstilling.

Vi overholder alle persondataregler (GDPR)

Du kan på dette link se vores redegørelse herom: <https://www.dropbox.com/s/hyn40yratqfyopy/Opbevaring%20af%20personoplysninger.docx?dl=0>

